

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **A. E. S. A.**, zast. Mgr. Ivou Svobodovou, advokátkou, se sídlem Leštínská 12, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 7. 2007, č. j. 60 Az 68/2006 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni stěžovatele, Mgr. Ivě Svobodové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která jí bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 23. 7. 2007, č. j. 60 Az 68/2006 - 15, zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2006, č. j. OAM-720/VL-10-11-2006, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o ustanovení zástupce.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 10. 10. 2007, č. j. 60 Az 68/2006 - 31, stěžovateli ustanovil zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Ivu Svobodovou, advokátku, se sídlem Lešetínská 12, Praha 9.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.),

apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelkou uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmům stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvody podřaditelné § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., jejichž naplnění spatřuje zejména v tom, že soud nesprávně zhodnotil fakt, že se žalobce jako člen opoziční strany Súdanská národní aliance nemůže bezpečně vrátit do své vlasti, protože mu hrozí represe ze strany bezpečnostních složek státu za činnosti prováděné proti vládnoucí straně. Dále stěžovatel poukazuje na to, že soud nepřihlédl k tomu, že neovládá český jazyk natolik, aby porozuměl významu českých právních norem, čemuž svědčí nutnost přizvat při pohovoru k žádosti o udělení azylu tlumočníka, a rovněž namítá, že soud nevzal v úvahu, že žalobce dne 12. 6. 2006 uzavřel na území České republiky sňatek s I. S., slovenskou státní příslušnicí, a že hodlá pokračovat ve studiu lékařské fakulty Univerzity Komenského a společně s manželkou touží po dalším dítěti a životě v České republice. S ohledem na uvedené navrhuje, aby soud vycházel z § 12 zákona o azylu.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce naposledy před podáním žádosti o udělení azylu přicestoval do České republiky dne 2. 10. 2005 na cestovní pas a studentské vízum na 356 dnů, které si prodloužil o jeden měsíc, neuspěl v povolení dalšího pobytu, a o azyl požádal teprve poté, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění, ačkoliv měl možnost se na území České republiky volně pohybovat a žádost o udělení azylu podal, až když mu hrozila deportace, a to v poslední den výjezdního víza. Žalovaný správní orgán žádost stěžovatele o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou v souladu s § 16 odst. 2 zákona o azylu, které v době rozhodování žalovaného znělo: *Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení azylu, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění,*

Krajský soud uznal postup žalovaného za odpovídající zákonu a se závěry krajského soudu závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Je téhož názoru, že ve věci žádosti o udělení azylu stěžovateli bylo správně rozhodováno podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, a nepřicházelo v úvahu rozhodování podle § 12 zákona o azylu.

Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, námitkami obdobného rázu se Nejvyšší správní soud převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako nedůvodnými již ve svých dřívějších rozhodnutích.

Nejvyšší správní soud především uvádí, že i podle judikatury Nejvyššího správního soudu *„Žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.“* - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, www.nssoud.cz. Proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelským námitkám a považuje je za účelové.

Kromě toho Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že *Zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné [§ 16 zákona o azylu], znamená, že neprobíhá dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.*, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, sp.zn. 4 Azs 35/2003, www.nssoud.cz.

Obdobně namítané skutečnosti stran potřeby tlumočníka v jednání před soudem, neznalosti jazyka, či neučinění výzvy k účasti na jednání v mateřském jazyce stěžovatele již byly rovněž řešeny Nejvyšším správním soudem, za všechny viz např. rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 119/2005 - 77, www.nssoud.cz, ze kterého vyplývá, že *povinnost soudu vyzvat stěžovatelku k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, v jazyce, jemuž stěžovatelka rozumí, nemusí ani u cizinky vždy nezbytně znamenat nutnost překládat tuto výzvu do jejího mateřského jazyka. Tato povinnost vzniká pouze v případě, kdy soud zjistí, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení. Pokud však stěžovatelka se soudem komunikovala v českém jazyce, o ustanovení tlumočníka nepožádala a i ze správního spisu vyplynulo, že česky rozumí, krajský soud nepochybil, pokud jí poučení podle § 51 s. ř. s. zaslal v českém jazyce.* Podpůrně odkazuje Nejvyšší správní soud i na judikaturu k právu na jednání v mateřském či jiném srozumitelném jazyce, které bylo rovněž předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, viz např. rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 5 Azs 52/2004 – 45, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 376/2004, www.nssoud.cz, nebo rozsudek ze dne 6. 11. 2003, č. j. 7 Azs 17/2003 – 40, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 519/2005, www.nssoud.cz.

K námitce, že soud nevzal v úvahu, že žalobce dne 12. 6. 2006 uzavřel na území České republiky sňatek s I. S., slovenskou státní příslušnicí, a že hodlá pokračovat ve studiu lékařské fakulty Univerzity Komenského a společně s manželkou touží po dalším dítěti a životě v České republice, Nejvyšší správní soud toliko stručně poznamenává, že tyto skutečnosti nejsou azylově relevantní.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

S ohledem na to, že zástupkyně stěžovatele, Mgr. Iva Svobodová, byla ustanovena soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 8 s. ř. s. uvedené zástupkyni za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za jeden úkony právní služby [á 2100 Kč - § 11 odst. 1 písm. b), ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky] a jednoho režijních paušálů (á 300 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky). Zástupkyně stěžovatele požadovala odměnu za tři úkony právní služby bez bližší specifikace, Nejvyšší správní soud vzal ze spisu za doložený toliko jeden úkon právní služby. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu